

RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH DOTYCZĄCYCH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OSIEDLA C

grudzień 2021

Przestrzeń dla partycypacji

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

Spis treści

Wprowadzenie	3
Cel konsultacji	4
Plan konsultacji	5
Informowanie	5
Przebieg konsultacji: ETAP DIAGNOZY	7
Jak pracowaliśmy?	8
Spacer badawczy	11
Podsumowanie etapu diagnozy	12
Uczestnicy konsultacji	13
Co się podoba na Osiedlu C	14
Co się nie podoba na Osiedlu C	15
Miejsca oceniane negatywnie	16
Utrudnienia w poruszaniu się po Osiedlu C	17
Jakich usług/sklepów brakuje na Osiedlu C	18
Propozycje zmian według uczestników konsultacji	19
Przebieg konsultacji: ETAP TERAPII	21
Jak pracowaliśmy?	22
Rekomendacje działań	26
Podsumowanie	29
Film	29
Plan miejscowy	29
Co dalej	32
Podziękowania	32

Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

na Państwa ręce przekazujemy raport stanowiący syntezę prac poświęconych konsultacjom społecznym nad zagospodarowaniem Osiedla C w Tychach. Prace odbyły się w ramach programu „Przestrzeń dla partycypacji 2” pod okiem ekspertów z Fundacji Stocznia oraz Pracowni Zrównoważonego Rozwoju.

Obszar opracowania obejmuje śródmiejskie osiedle mieszkaniowe pn. „Osiedle C”, które powstało w okresie realizacji Nowego Miasta Tychy. Zabudowa osiedla charakteryzuje się skalą założeń urbanistycznych przypominającą małe miasteczko o pierzejowej i kwartałowej zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej w głównej mierze ze spadzistymi dachami, czytelnym układem komunikacyjnym, skwerami oraz zielenią w dużych wnętrzach urbanistycznych. Cechy te nadają osiedlu unikatowego charakteru na tle miasta. Aktualnie, osiedle podlega licznym zmianom, które pozostawione bez nadzoru mogą doprowadzić do obniżenia jakości życia na osiedlu i pogorszenia, a nawet utraty jego walorów.

Plan miejscowy pozwoli na wprowadzenie odpowiednich regulacji i zasad, a przez to ochronę tego zespołu urbanistycznego. Zespół projektowy, dzięki Państwa zaangażowaniu w konsultacje społeczne, opracował projekt, który pozwoli osiągnąć powyższy cel przy uwzględnieniu możliwości realizacji proponowanych działań.

To jeszcze nie koniec działań planistycznych na Osiedlu C. Niebawem będziemy mogli wyłożyć projekt planu miejscowego do publicznego wglądu i każdy będzie mógł wziąć udział w dyskusji i złożyć ewentualne uwagi.

Zachęcam do aktywnego włączenia się w planowanie przestrzeni w naszym mieście.

Igor Śmietański

Zastępca Prezydenta Miasta ds. Gospodarki Przestrzennej

Przestrzeń dla partycypacji

TYCHY DOBRE MIEJSCE

Cel konsultacji

Przedmiotem konsultacji były potrzeby i problemy mieszkańców i użytkowników przestrzeni Osiedla C w szczególności w zakresie:

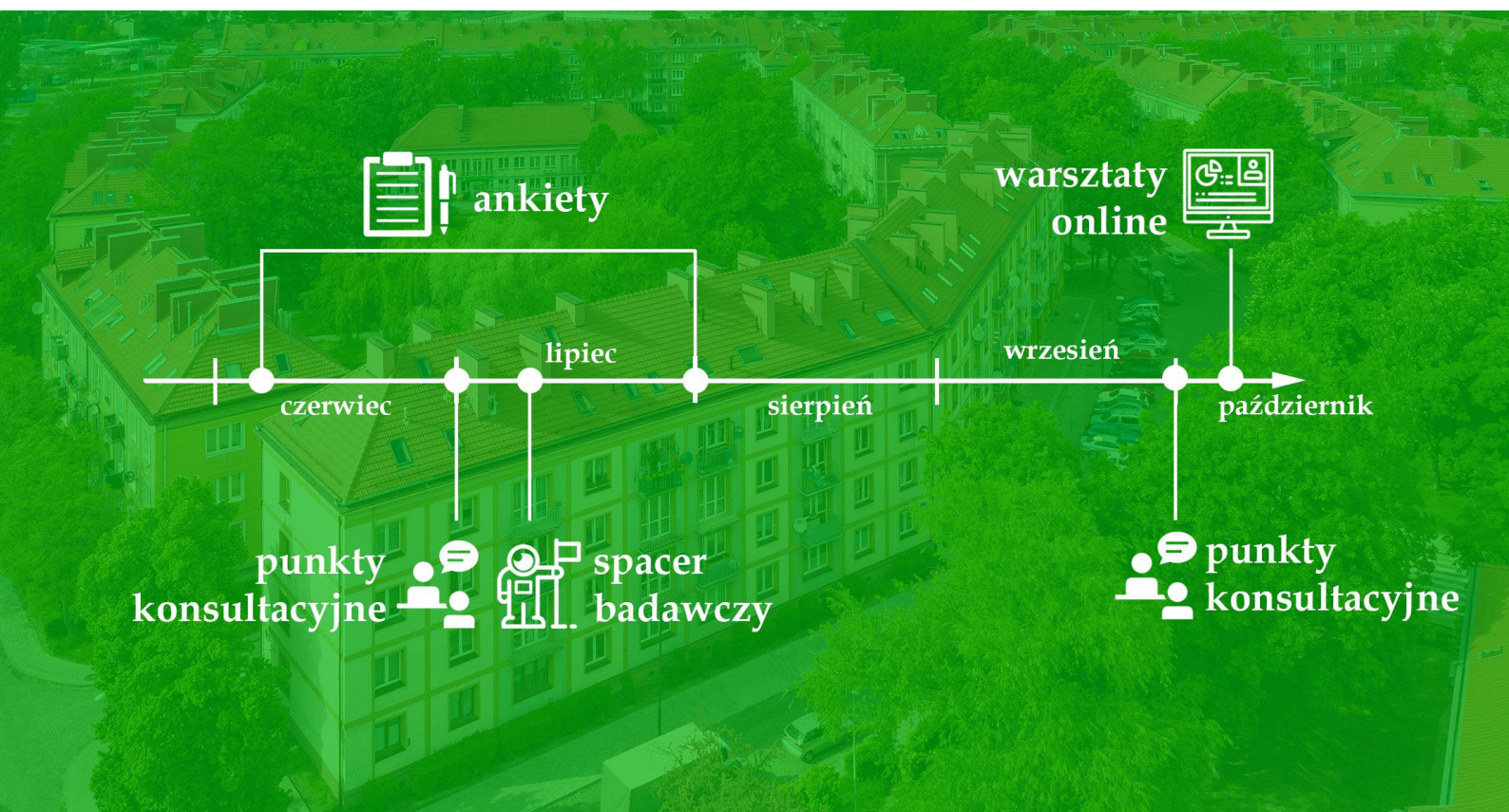
- pożądaney funkcji terenu, w tym: jakich usług/sklepów/działalności brakuje, a jakie są uciążliwe,
- sposobu urządzenia podwórek i zewnątrz (ulic): jakich urządzeń brakuje, zieleń wspólna i ogródki przydomowe, zbiórka odpadów, komunikacja i transport, w tym parkowanie.

Głównym celem konsultacji było zebranie założeń do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Osiedla C w rejonie ulic: Harcerskiej, Cienistej, Alei Niepodległości, Grota Roweckiego i linii kolejowej w Tychach.

OBSZAR OBJĘTY KONSULTACJAMI

Plan konsultacji

Informowanie

Platformę służącą informowaniu o konsultacjach w mieście Tychy stanowi strona razemtychy.pl, która była głównym medium komunikacji ze wszystkimi zainteresowanymi procesem.

Informacje prasowe dotyczące poszczególnych etapów procesu były publikowane w tygodniku Twoje Tychy, mediach społecznościowych miasta oraz serwisach internetowych.

W propagowanie informacji nt. konsultacji był zaangażowany Miejski Zarząd Budynków Mieszkalnych w Tychach oraz sami mieszkańcy.

O konsultacjach poinformowana została też Rada Miasta Tychy.

Przestrzeń dla partycypacji

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

Przestrzeń dla partycypacji

KONSULTACJE SPOŁECZNE
dotyczące zagospodarowania przestrzennego

OSIEDLA C

ankiety

spacer badawczy

punkty konsultacyjne

warsztaty online

więcej: razemtychy.pl
tel. 32 776 37 68

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

A close-up photograph of a hand pointing with the index finger at a specific location on a large aerial photograph of a city. The photograph shows a dense urban grid with streets and buildings. The hand is positioned in the upper left corner of the frame. In the foreground, there are several colored markers (red, blue, green, black) and a yellow sticky note, suggesting a planning or consultation session.

Przebieg konsultacji

ETAP DIAGNOZY

Jak pracowaliśmy?

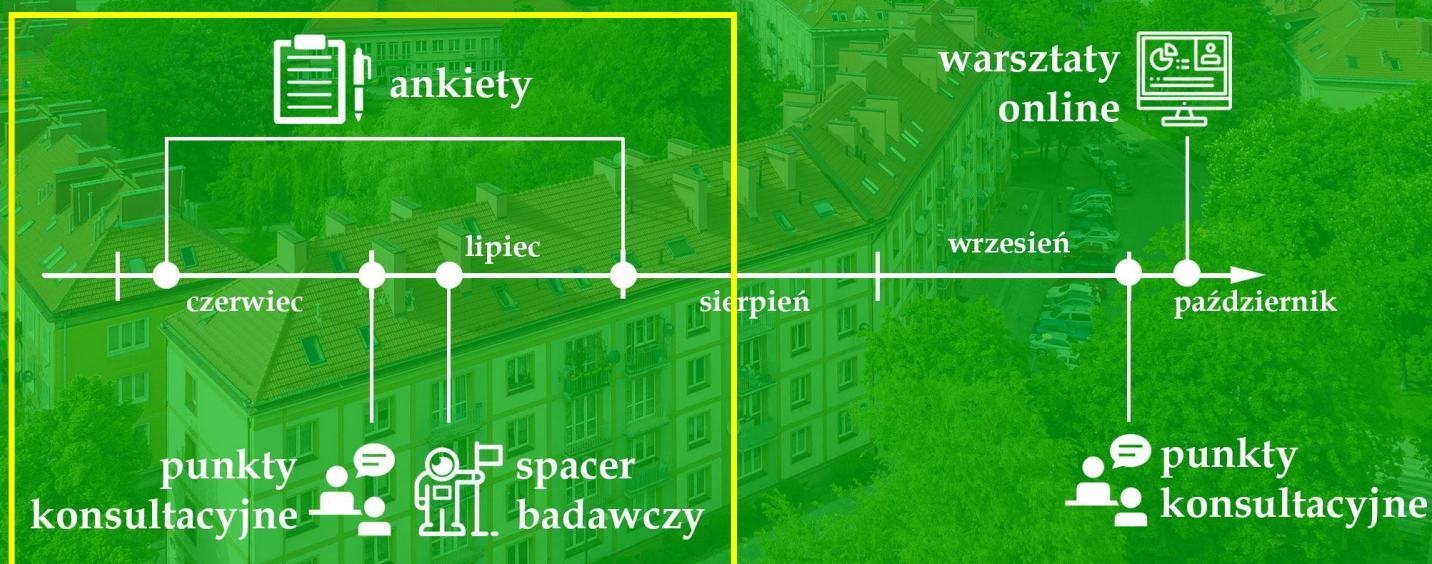
Etap diagnozy potrzeb i problemów związanych z zagospodarowaniem przestrzennym Osiedla C trwał od początku czerwca do końca lipca.

W ramach tego etapu spotkaliśmy się z mieszkańcami i użytkownikami osiedla w punktach konsultacyjnych zlokalizowanych na Placu Czarnieckiego (24 czerwca 2021 roku) i Placu Marii Curie-Skłodowskiej (1 lipca 2021 roku), w których łącznie przeprowadziliśmy 80 rozmów.

W punktach konsultacyjnych do dyspozycji uczestników był *Przewodnik po planowaniu przestrzennym*.

Równolegle, otrzymaliśmy 100 wypełnionych ankiet w formie elektronicznej i papierowej. Ankiety były dostępne od 7 czerwca 2021 roku do końca lipca 2021 roku na stronie konsultacji www.razemytychy.pl (elektroniczna), MZBM Tychy – ROM III przy ul. Cyganerii 43, Filii Nr 4 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tychach przy ul. Czystej 27 oraz w Biurze Obsługi Klienta Urzędu Miasta Tychy przy Al. Niepodległości 49.

Zarówno rozmowy, jak i ankiety miały na celu znalezienie odpowiedzi na takie pytania, jak: Co się podoba na Osiedlu C, a co nie? Które miejsca na osiedlu są uważane za wyjątkowe, ważne, które pozytywnie się kojarzą? W których miejscach ktoś czuje się źle i niekomfortowo? W jaki sposób i do jakich celów poruszają się użytkownicy osiedla? Co im utrudnia poruszanie się? Co by zmienili? Jakich usług i sklepów brakuje?

Przestrzeń dla partycypacji

TYCHY DOBRE MIEJSCE

Spacer badawczy

Częścią diagnostycznego etapu konsultacji był spacer badawczy prowadzony przez Annę Syskę – Miejską Konserwator Zabytków w Tychach. Odbył się on 29 lipca 2021 roku i służył przedstawieniu uczestnikom historii osiedla i jego specyfiki architektonicznej oraz zebraniu dodatkowych informacji i opinii od uczestników m.in. na temat ich doświadczeń, ciekawostek dotyczących osiedla, wartości wartych upamiętnienia, występujących problemów i ich przyczyn.

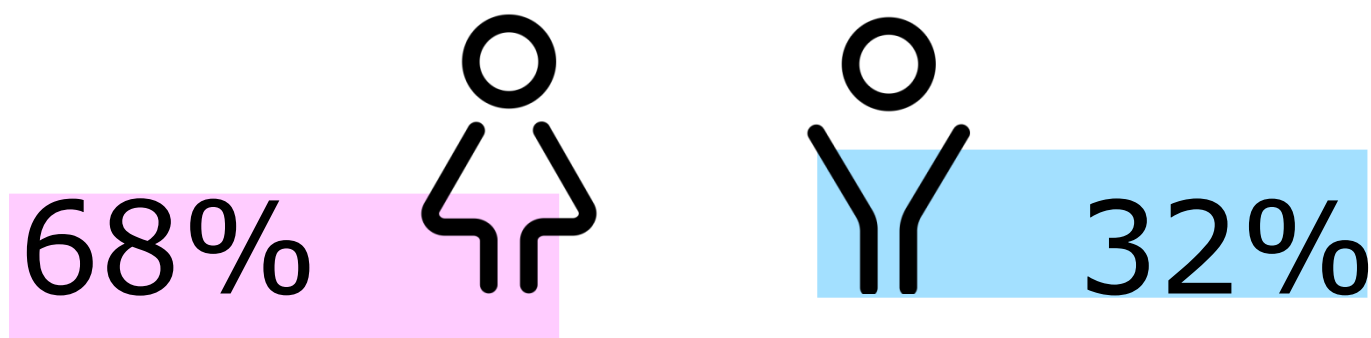
Podsumowanie etapu diagnozy

Aby rzetelnie przeanalizować i podsumować uzyskane podczas etapu diagnozy informacje pracowaliśmy w formie warsztatowej. Efektem tej pracy był raport podsumowujący część diagnostyczną konsultacji. Stanowiła ona bazę odniesienia do wypracowania rozwiązań w kolejnym etapie.

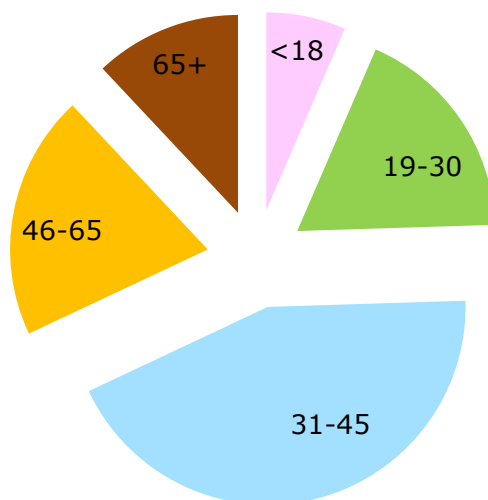

Uczestnicy konsultacji

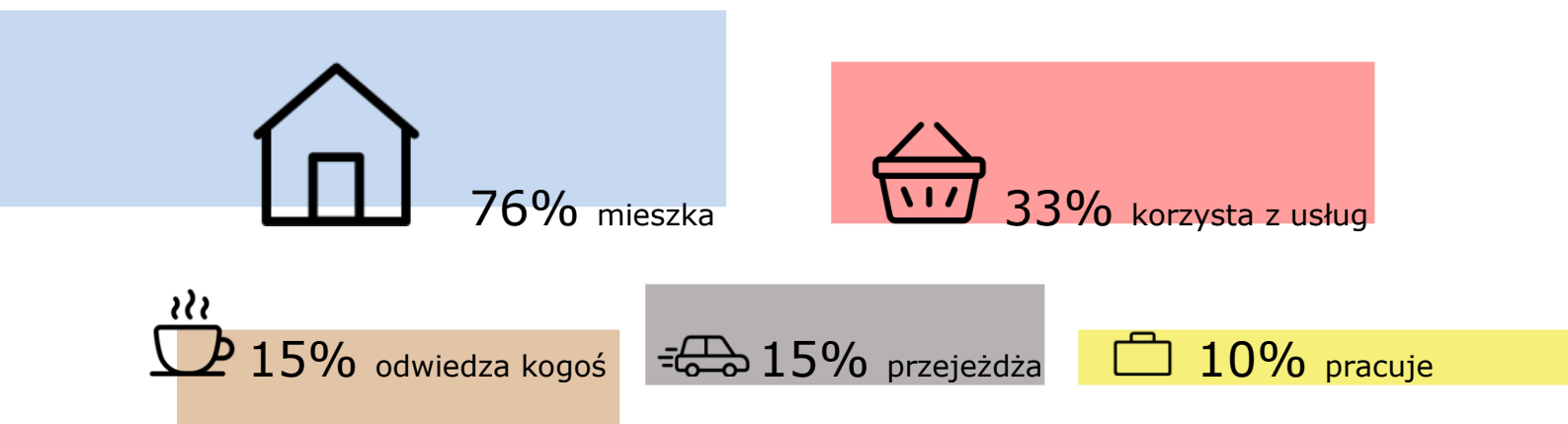
Płeć

Wiek uczestników

Powiązanie uczestników z Osiedlem C (możliwość wielokrotnego wyboru)

Przestrzeń dla partycypacji

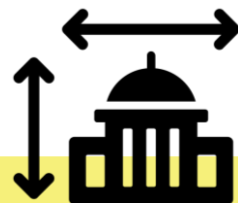

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

Co się podoba na Osiedlu C

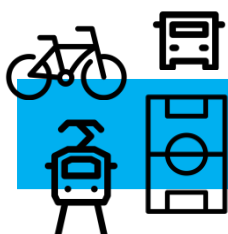

zielen: ilość, skala i sposób urządzenia (szpalery)

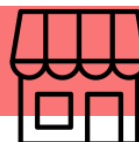
estetyka: architektura i urbanistyka, wyjątkowy bruk

spokój: cisza, bezpieczeństwo, relaks i rekreacja, znajomości

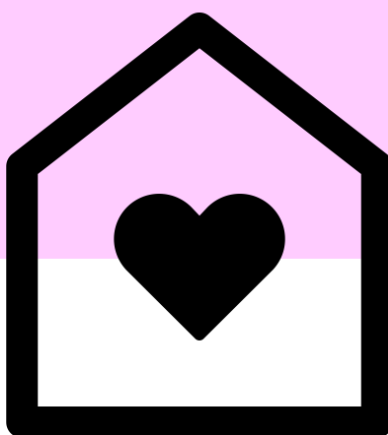
dostępność infrastruktury komunikacyjnej i sportowo-rekreacyjnej

dostępność usług publicznych i podstawowych

tożsamość miejsca:

poczucie przynależności, identyfikacja z osiedlem, ogólne pozytywne wrażenie, wspólnota

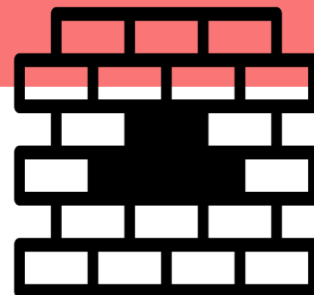
Przestrzeń dla partycypacji

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

Co się nie podoba na Osiedlu C

zły stan techniczny infrastruktury

zaniedbanie miejsc publicznych

niedostateczna liczba miejsc parkingowych

**nielegalne parkowanie
w tym na zieleni**

**organizacja ruchu
dwukierunkowe jezdnie**

budowa parkingów kosztem zieleni

zbyt mało usług

zakłócanie porządku publicznego

Przestrzeń dla partycypacji

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

Miejsca oceniane negatywnie

okolice **wykopu kolejowego**: niebezpiecznie i nieprzyjemnie ze względu na bywalców i pijaństwo

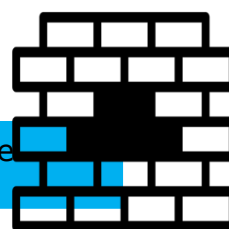

bar „okrągłak” i jego okolice: nieprzyjemnie i głośno ze względu na imprezy i bywalców

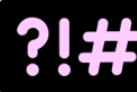

nieoświetlone ulice i przejścia: niebezpiecznie

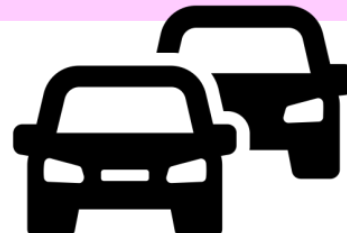
zniszczone chodniki i wejścia do sklepów: niebezpiecznie

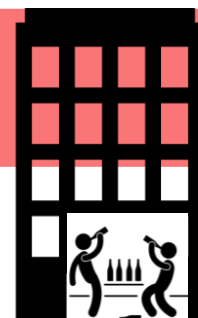
miejsca **agresji kierowców**: nieprzyjemnie

miejsca **szybkiej jazdy**: niebezpiecznie

podcień **bloku „chełmek”**: niebezpiecznie i nieprzyjemnie ze względu na bywalców i pijaństwo

Utrudnienia w poruszaniu się po Osiedlu C

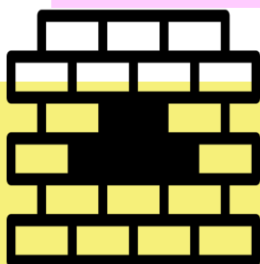
za mało **zorganizowanych parkingów**

dzikie parkingi na terenach zieleni i ciągach pieszych

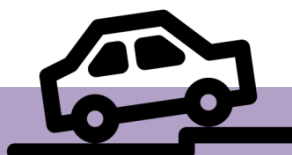

negatywne nastawienie do **stref płatnego parkowania**

zły **stan techniczny chodników**
niejednolite **materiały**

brak zorganizowanego **park&ride**

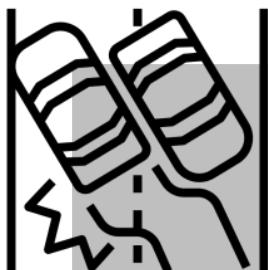
chodniki **zastawione przez samochody**

brak **drogi rowerowej** **wzdłuż wykopu** kolejowego

słaby system informacji miejskiej, wizualna **orientacja w terenie**

szybka jazda

dwukierunkowa **organizacja ruchu**
niebezpieczne i długie **przejścia dla pieszych**

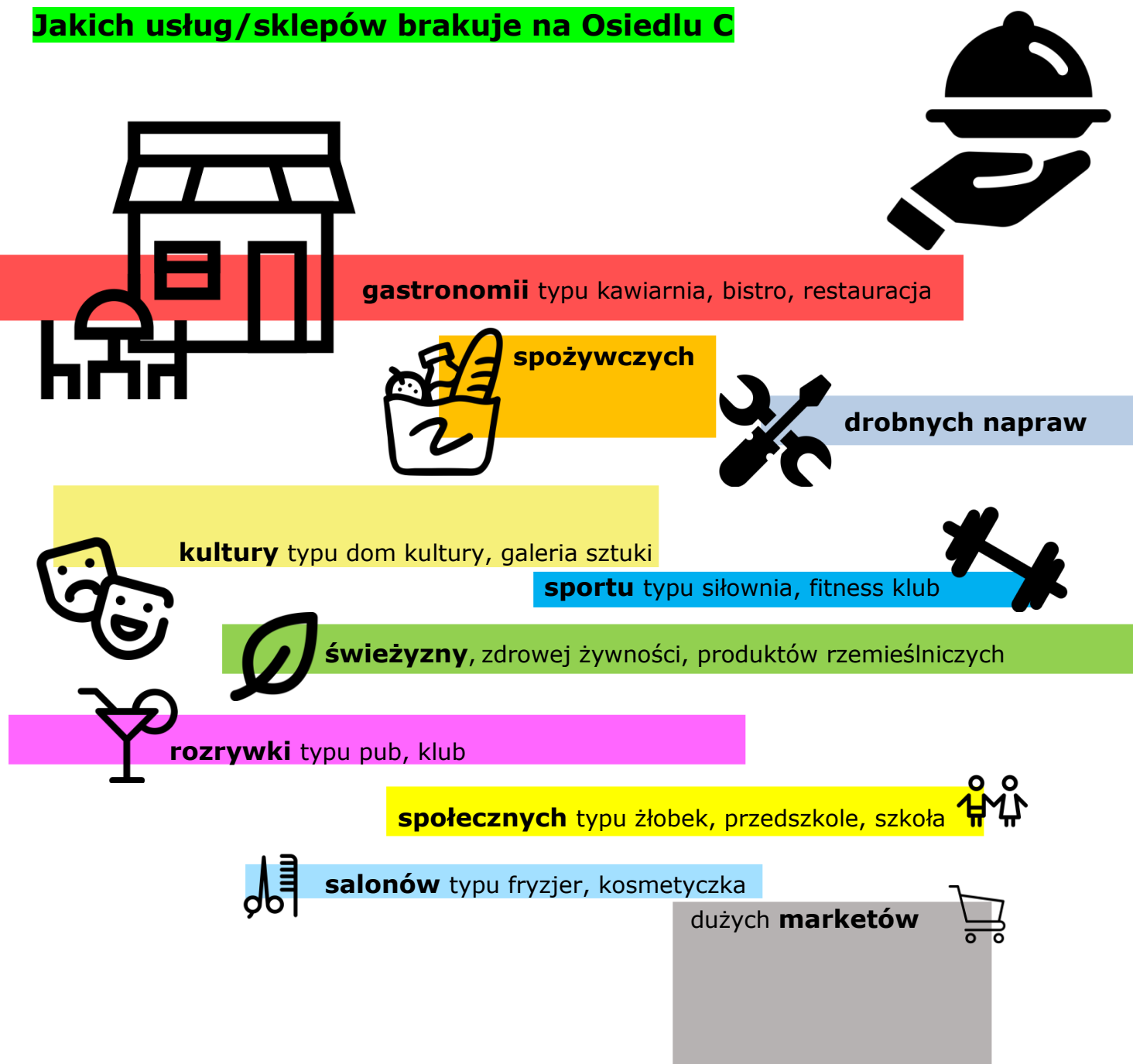

Przestrzeń dla partycypacji

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

Jakich usług/sklepów brakuje na Osiedlu C

Propozycje zmian według uczestników konsultacji

urządzenie zieleni, łąki kwietne, ogrody

nasadzenia wysokich drzew

place zabaw o charakterze naturalnym

przestrzeń aktywizująca dzieci i młodzież w tym z niepełnosprawnościami

tereny sportowo-rekreacyjne wzdłuż wykopu

psi park

miejsca integracji sąsiadów

miejsca wypoczynku i rekreacji dla seniorów

kawiarnia

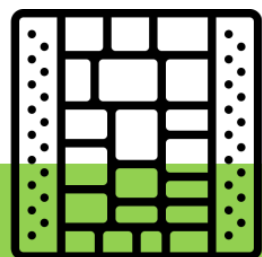
przestrzeń „rynkowa” zamiast garaży, woonerfy

drogi jednokierunkowe

parkingi, w tym podziemne/wielopoziomowe
zniesienie strefy płatnego parkowania

przebudowa infrastruktury z materiałów pro-klimatycznych
remont chodników

likwidacja barier mobilności głównie dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej

parkingi typu kiss&ride („na chwilę”)

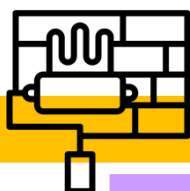
zamknięcie ulic dla ruchu samochodowego

wprowadzenie karty mieszkańca

system informacji miejskiej, identyfikacja wizualna (mapy, oznaczenia)

przemysłana kolorystyka budynków

fotowoltaika na dachach

jednolite altany śmietnikowe i kosze na śmieci

ławki

fontanny

Przestrzeń dla partycypacji

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

Wykorzystane infografiki pochodzą z serwisu Noun Project.

Autorzy wg kolejności zamieszczenia: Vectors Point, CC, CC, Symbolon, CC, Beatrice Bellassi, Beatrice Bellassi, Andre Luiz, Andi, Gregor Cresnar, Sumesh Ak, Shirley Hernandez Ticona, Monster Icon, Adrien Coquet, Maxim Basinski, fae frey, Arthur Shlain, Arthur Shlain, Ralf Schmitzer, Sahab Uddin, Kervin Markle, Max Ten, Alexander Skowalsky, dilayorganci, Sergey Demushkin, Marle Van den Broeck, Danii Polshin, Arthur Shlain, Hamish, Chattapat, Arthur Shlain, Max Ten, Gan Khoon Lay, Adrien Coquet, Gan Khoon Lay, ruliani2018, Gan Khoon Lay, Dalpat Prajapati, Sergey Demushkin, Remy Medard, Adrien Coquet, Star and Anchor Design, Gan Khoon Lay, Danii Polshin, Arthur Shlain, Hamish, Alexander Skowalsky, Arthur Shlain, Sergey Demushkin, Arthur Shlain, fae frey, Adrien Coquet, Adrien Coquet, Adrien Coquet, Chattapat, Adrien Coquet, Rahmadi Kurniawan, BornSymbols, MRK, Pikselan, Schmidt Sergey, Iconspace, Peter van Driel, BornSymbols, Vectors Market, kiddo, Hamish, Monster Icon, misiriou, Schmidt Sergey, Geovani Almeida, Travis Avery, Nook Fulloption, fae frey, Adrien Skowalsky, Abe Zieleniec, Hyuk Jun Kwon, Andrejs Kirma, Gregor Cresnar, supalerk laipawat, Danii Polshin, Chattapat, Ben Davis, Schmidt Sergey, Creative Stall, Peter van Driel, Husein Aziz, farias, Iconiqu, Alice Design, Cuputo, Valentin, Jurek Miadzvedzik

Przestrzeń dla partycypacji

TYCHY DOBRE MIEJSCE

Przebieg konsultacji

ETAP TERAPII

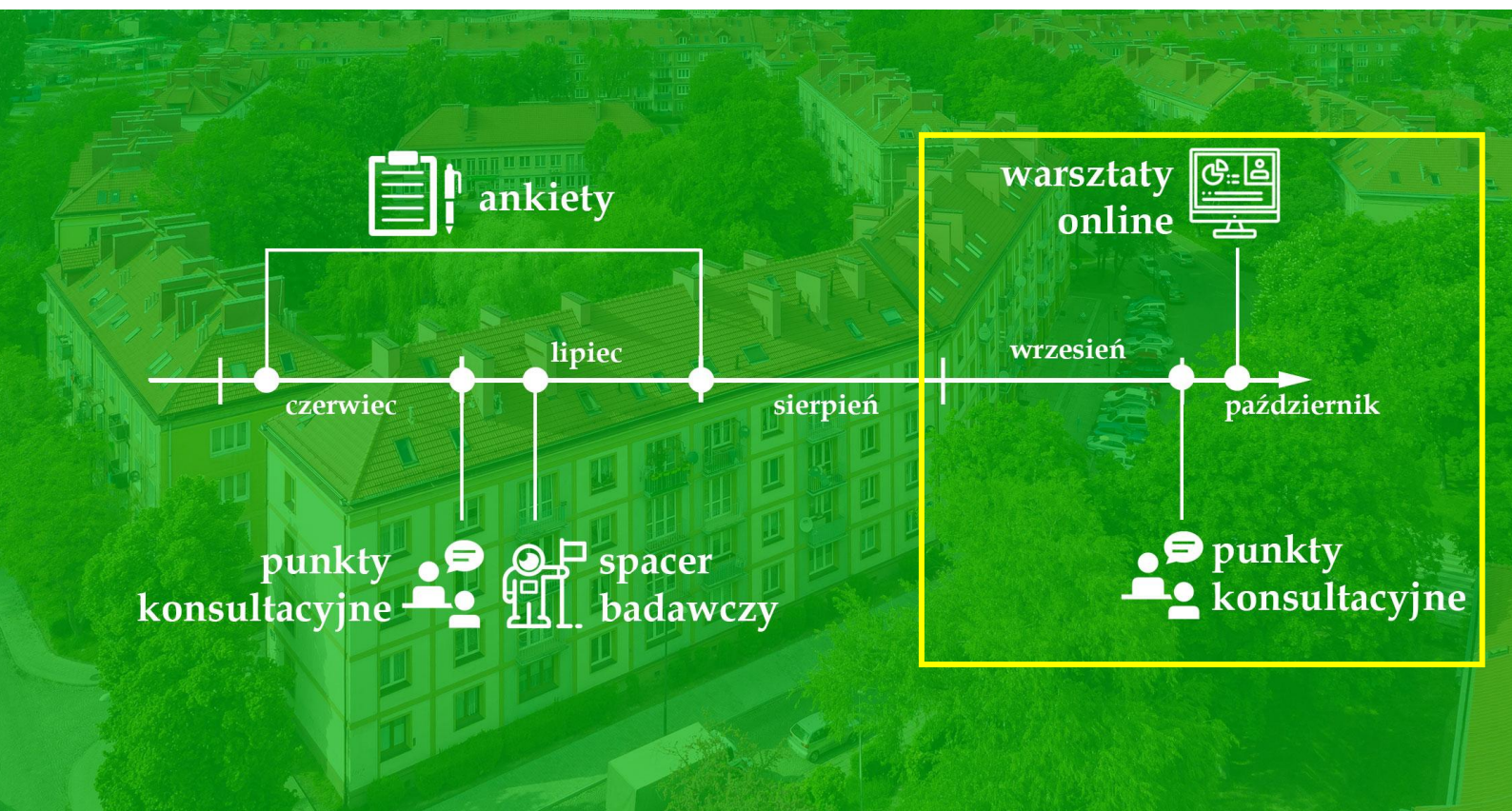

Jak pracowaliśmy?

Etap terapii, czyli wskazania działań będących odpowiedzią na zdiagnozowane problemy oraz nowe pomysły na poprawienie jakości życia na Osiedlu C miał miejsce we wrześniu i październiku 2021 roku.

W ramach tego etapu spotkaliśmy się z mieszkańcami i użytkownikami osiedla w punktach konsultacyjnych zlokalizowanych na Placu Marii Curie-Skłodowskiej (16 września 2021 roku) i Placu Czarnieckiego (23 września 2021 roku), a także podczas warsztatów online (7 października 2021 roku).

Zarówno w punktach konsultacyjnych, jak i na warsztatach online uczestnicy pracowali na podkładzie mapowym osiedla uwzględniającym zdiagnozowane w pierwszym etapie konsultacji potrzeby i problemy mieszkańców. Zaznaczali na nim działania będące rozwiązaniami zidentyfikowanych problemów oraz nowe pomysły na poprawę jakości życia na osiedlu. Do przeprowadzenia warsztatów online wykorzystaliśmy program do wideorozmów Zoom oraz platformę Miro.

Przestrzeń dla partycypacji

TYCHY DOBRE MIEJSCE

miro New UI Warsztat Online

Przestrzeń dla partycypacji

KONSULTACJE SPOŁECZNE dotyczące zagospodarowania przestrzennego OSIEDLA C

Jak poprawić jakość życia i rozwiązać problemy na Osiedlu C?

Go to part?
Jak przystąpić?

ankiety
spacer badawczy
punkty konsultacyjne
warsztaty online

więcej: razemtychy.pl
tel. 32 776 37 68

TYCHY DOBRE MIEJSCE

Rekomendacje działań

zielen

więcej zieleni: nowych nasadzeń drzew, krzewów, kwiatów, trawników, łąk kwietnych
montaż budek lęgowych
pielęgnacja drzew i krzewów
ochrona drzew przed wycinką
umożliwienie prowadzenia własnych ogródków
stosowanie zielonych dachów np. na altanach śmietnikowych

wyposażenie

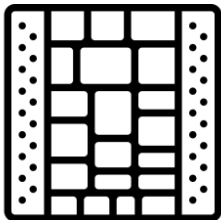
doposażenie placów zabaw
siłownia plenerowa
hamaki
więcej ławek na ulicach i podwórkach dostosowanie ławek do różnych użytkowników oraz pór dnia
nowe place zabaw (przy przedszkolu, przy szkole, na podwórkach)
trampoliny
boisko
kącik dla seniorów
skatepark
hulajnogi
kosze na śmieci
siatki na bramki
tablice informacyjne (regulaminy, informacja o lokalizacji toalety)
toaleta publiczna

funkcje

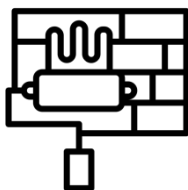
klub społeczny
lokalny „ratusz” do załatwiania spraw urzędowych
wykorzystanie nieczynnych parterów
wykorzystanie przestrzeni publicznych
lodziarna
cukiernia
restauracja
wesołe miasteczko

infrastruktura

przy budynkach wyłącznie parkingi dedykowane
(np. dla osób niepełnosprawnych, dla dostaw)
parking Park&Ride z usługowym parterem
zmiana nawierzchni drogi ul. Cienistej
remonty chodników
usunięcie barier architektonicznych
bezpieczne ścieżki do szkoły
zakazy wjazdu oraz słupki uniemożliwiające wjazd
nowe ścieżki rowerowe
przejścia dla pieszych/kontynuacja ciągów pieszych
parkowanie prostopadłe
zakaz nowych parkingów terenowych na osiedlu
rozwój infrastruktury dla rowerów
Kiss&Ride
poprawa oświetlenia

porządek

remont elewacji budynków
murale w bramie
uporządkowanie śmietników
wyburzenie garaży
uporządkowanie składowania drewna, trawy
wyniesienie jezdni
prototypowanie zmian
zaakcentowanie kompozycji osiedla
stworzenie systemu przestrzeni publicznych
w oparciu o ulice Cyganerii i Czarneckiego oraz lokalne place

TYCHY ✓ DOBRE MIEJSCE

Podsumowanie

Film

W ramach działań konsultacyjnych, na podstawie spaceru badawczego powstał film pt. „C jak Celina – przypadek tyskiego osiedla” będący pigułką wiedzy o historii osiedla, a także pamiątką po procesie konsultacji. Został on opublikowany i jest dostępny dla mieszkańców w mediach społecznościowych miasta.

Plan miejscowy

Informacje uzyskane w procesie konsultacji pomogły nam opracować koncepcję miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jest to dokument stanowiący prawo w zakresie funkcji danego terenu w mieście i zasad zagospodarowania, czyli czy może powstać na nim budynek, a jeśli tak to o jakiej funkcji. Ustalenia planu miejscowego mają formę parametrów (np. jak wysokie mogą być budynki, ile procent powierzchni działki może zostać zabudowane, a ile pozostać biologicznie czynne), nakazów, zakazów i dopuszczeń. Dokument nie wskazuje terminów realizacji jego ustaleń. Podsumowując, plan miejscowy wskazuje możliwości oraz ramy, poza które nie można wyjść realizując inwestycje.

Osiedle C cechuje się zaplanowaną i ukończoną kompozycją, złożoną z zabudowy mieszkaniowej oraz usługowej, a także terenów zieleni. Przygotowaliśmy projektu planu miejscowego, w taki sposób, aby wszystkie z proponowanych działań były możliwe do realizacji przy jednoczesnej ochronie walorów urbanistycznych. Założenia, które

wypracowaliśmy wspólnie z uczestnikami konsultacji dotyczyły: zieleni, wyposażenia, funkcji, infrastruktury oraz porządku.

Zieleń

Wyznaczyliśmy liczne strefy i tereny zieleni urządzonej obejmujące parki, skwery i podwórka. Zostały wskazane drzewa do zachowania z dopuszczeniem wycinki pielęgnacyjnej oraz uzupełnienia. Ponadto, we wszystkich terenach jest możliwość urządzenia zieleni.

Wyposażenie

W większości terenów dopuszczona jest realizacja małej architektury.

Funkcje

Główną funkcją na osiedlu jest funkcja mieszkaniowa w ramach terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, którą uzupełniają lokale użytkowe oraz wolnostojące budynki usługowe. Od strony przestrzeni publicznych dopuściliśmy możliwość przekształceń parterowych lokali mieszkalnych na usługowe. Dopuszczalne działalności obejmują usługi handlu, gastronomii, drobne, społeczne i biurowe. W planie wskazane zostały również przestrzenie publiczne w postaci placów, parków i ulic, a także tereny pełniące funkcje rekreacyjne i sportowe.

Infrastruktura

W ramach wszystkich terenów zabudowy możliwa jest realizacja infrastruktury technicznej i transportowej, co uszczegółowiliśmy w postaci ustaleń tekstowych i stref. W planie podkreśliśmy układ komunikacyjny w postaci terenów komunikacji – dróg publicznych. Projekt planu jest pierwszym, w którym wprost wyraziliśmy możliwość i warunki lokalizacji parkingów automatycznych. Zaproponowaliśmy również teren, w którym mógłby powstać parking podziemny. Propozycje te mają na celu wyjście naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, których część chce chronić drzewa, krzewy i zieleńce, a część stawia potrzebę wygody posiadania i poruszania się samochodem osobowym na pierwszym miejscu.

Porządek

Wprowadziliśmy zakaz rozbudowy i nadbudowy istniejących budynków mieszkalnych, nakaz zachowania geometrii dachów, nakaz stosowania wskazanych materiałów i barw na elewacjach budynków, nakazu zachowania istniejących dróg i ciągów pieszych przebiegających przez bramy i podcienia, a także ustaliliśmy wysokości budynków nawiązujące do stanu istniejącego.

Projekt planu miejscowego przekazaliśmy 30 listopada 2021 roku członkom Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej, a następnie był omawiany na jej posiedzeniu 6 grudnia 2021 roku i otrzymał pozytywną opinię.

Należy podkreślić, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sam w sobie nie jest narzędziem realizacji większości działań postulowanych przez uczestników konsultacji, lecz stanowi podstawy i ramy inwestycyjne, na podstawie których można będzie realizować działania budowlane.

Co dalej

Zanim opracowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stanie się prawem lokalnym przed nami jeszcze dalsza część procedury planistycznej. W pierwszej kolejności projekt planu prześlemy do uzgodnień m.in. z organami ochrony środowiska czy konserwatorem zabytków. Następnie wyłożymy projekt do publicznego wglądu, czyli każdy mieszkaniec będzie mógł ponownie zaangażować się w proces planistyczny i odnieść się do projektu planu uczestnicząc w dyskusji publicznej i składając ewentualne uwagi. Dopiero po tym etapie Rada Miasta będzie mogła uchwalić plan.

Musimy pamiętać, że znaczna większość poruszonych kwestii, potrzeb i problemów na osiedlu, nie może zostać zaadresowana w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Wynika to z tego, że stanowią one kwestie bieżącego utrzymania i stanu technicznego różnych elementów zagospodarowania, a także kwestii natury społecznej.

Z tego względu raport oprócz wskazania założeń do projektu planu miejscowego, został przekazany jednostkom działającym na osiedlu, w tym Miejskiemu Zarządowi Budynków Mieszkalnych w Tychach, Miejskiemu Zarządowi Ulic i Mostów w Tychach oraz Tyskiemu Zakładowi Usług Komunalnych w Tychach celem uwzględnienia w swoich planach wskazanych kwestii.

Podziękowania

Proces konsultacji wspierało wiele osób. Podziękowania należą się przedstawicielom:
Wydziału Planowania Przestrzennego i Urbanistyki (realizacja)

Fundacji Stocznia

Pracowni Zrównoważonego Rozwoju

Miejskiej Konserwator Zabytków

Wydziału Spraw Społecznych i Zdrowia

Biura Prasowego

Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych w Tychach

Miejskiego Centrum Kultury w Tychach

Muzeum Miejskiego w Tychach

Miejska Biblioteka Publiczna w Tychach

Straży Miejskiej w Tychach

